

У 2010
4 205к.

ПАВЛОДАР

Содержание

Президент в Павлодаре	4-5
Приветствие акима города	6-7
Павлодар — сердце Прииртышья	8-11
Ворота города	12-13
Павлодар духовный	14-15
Павлодар многонациональный	16-17
Павлодар праздничный	18-19
Центральная набережная Павлодара	20-21
Павлодар театральный	22-23
Павлодар спортивный	24-25
Павлодар музейный	26-27
Павлодар индустриальный	28-29
Социальная сфера города	30-31
Павлодар — город фонтанов	32-33
Павлодар ночной	34-35
В окрестностях Павлодара	36-37
Павлодар зимний	38-39

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ АКАДЕМИЯЛЫҚ КІТАПХАНАСЫ

№

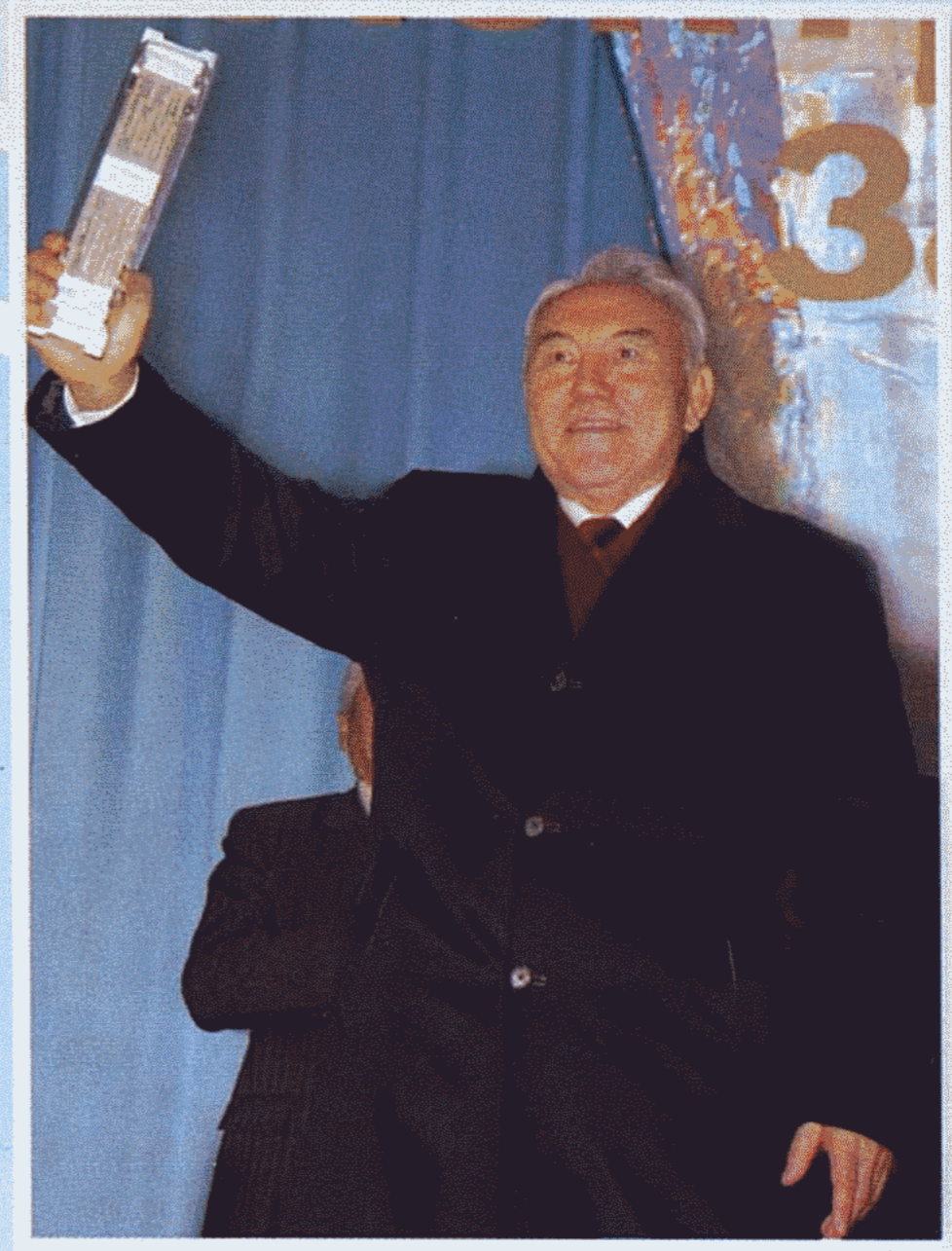
ЦМА

У 2010/4205к

Павлодаръ, 1901 г.
Фото Н. Н. Глаголева

Павлодар қаласының әкімі
Б. Демейев
Акима города Павлодара

Құрметті павлодарлықтар!

Павлодар қаласы туралы арнайы дайындалған басылым арқылы сіздерге ыстық лебізімді білдіремін. Біздің қаламыздың қасиетті қара Ертіс жағасында кірпіші қаланғанына үш ғасыр толып қалды. Жылнамасы шағын қоныс-мекеннен басталған Павлодар, қазіргі таңда еліміздің аса маңызды индустрия орталығы болып саналатын ірі қалалардың бірі, оның ілгері дамуымен қалалықтардың ғана емес, тіпті Павлодар облысы тұрғындарының үміттері мен өмірлік жоспарлары байланысты екені хақ.

Біздің қаламыз металлургия мен мұнайхимиялық өнеркәсіп, машина жасау, электр және жылу энергиясын өндіретін ірі орталық болып табылады. «Қазақстан электролиз зауыты» АҚ, «Қазақстан алюминий» АҚ, «Павлодар мұнай-химия зауыты» АҚ, «Кастинг» ЖШС, «KSP Steel» ЖШС, «Картон-рубероид зауыты» АҚ, «Казэнергокабель» АҚ, «Каустик» ААҚ және т.б. өнеркәсіптер бәсекеге қабілетті өнеркәсіп өнімдерінің маңызды түрлерін шығаруда. Ағымдағы жылдың бірінші жартыжылдығында қаланың кәсіпорындары 143 млрд. теңгеге өнім өндірді. Қалада шағын және орта бизнес даму үстінде, жаңа жұмыс орындары ашылып, мыңдаған адамдар нарықтық экономикада өз орындарын тапты.

Соңғы жылдары экономиканың тұрақтануы нәтижесінде қаланың әлеуметтік-экономикалық дамуындағы басыңқы міндеттерді шешу, Елбасының жыл сайынғы Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру бойынша жұмысты жалғастыру мүмкіндігі пайда болды.

Бүгінгі таңда Павлодар еліміздің керемет те әсем қалаларының бірі, оның құрылысы мен дамуына мыңдаған қалалықтар атсалысты. Соңғы жылдарда бой көтерген жаңа тұрғын үйлер, мектептер мен ауруханалар, балабақшалар мен кинотеатрлар қала келбетін нұрландырып, павлодарлықтардың тұрмысын жақсартта түсті. Салауатты өмір салтын насихаттап, спортқа деген сүйіспеншілікті арттыратын стадиондар мен шаңғы базалары, мұз айдыны мен бассейндер қала тұрғындарына қызмет етуде.

Павлодар — студенттер қаласы, жоғары оқу орындарында 20 мыңға жуық жас жігіттер мен қыздар білім алуда. Ж. Аймауытов атындағы қазақ музыка-драма театрының, А.П. Чехов атындағы драма театрының, мұражайлар мен кітапханалардың, қала кинотеатрларының жастарды тәрбиелеу үрдісінде, тарихи және мәдени мұраны сақтауда атқаратын рөлі зор. Қазақстанның Кіші ассамблеясы 19 ұлттық-мәдени орталықтарын біріктіреді, онда әр халықтың өзіне тән мәдениеті мен дәстүрі өркендеуде.

Біздің қаламыздың басты байлығы — еңбекқор да іскер, шығармашыл, мәдени және ғылыми қарымы бар азаматтар, олар өз қаласын сүйіп, оның өрі қарай дамуына аянбай еңбек етеді.

Уважаемые павлодарцы!

Я рад приветствовать вас на страницах альманаха. Около трех веков стоит наш город на берегу седого Иртыша. Начав свою биографию с небольшого поселения, Павлодар превратился в крупный современный город, являющийся одним из важнейших индустриальных центров страны, от развития которого зависят не только жизненные планы и надежды горожан, но и населения всей Павлодарской области.

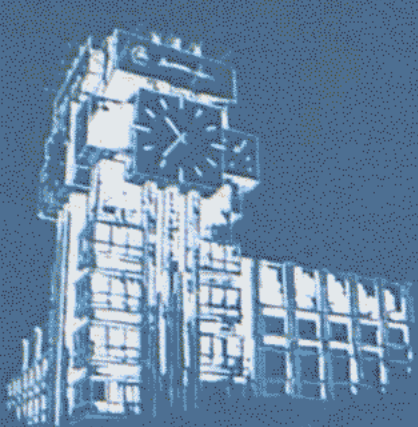
Наш город — крупный центр металлургической и нефтехимической промышленности, машиностроения, производства электрической и тепловой энергии. Важнейшие виды конкурентноспособной промышленной продукции выпускают предприятия АО «Казахстанский электролизный завод», АО «Алюминий Казахстана», АО «Павлодарский нефтехимический завод», ТОО «Кастинг», ТОО «KSP Steel», АО «Картонно-рубероидный завод», АО «Казэнергокабель», АО «Каустик» и др. За первое полугодие этого года промышленными предприятиями города произведено продукции на сумму около 143 млрд. тенге. Развивается малый и средний бизнес, создаются новые рабочие места, тысячи людей нашли свое место в рыночной экономике.

В последние годы, благодаря стабилизации экономики, появилась возможность выполнить первоочередные задачи социально-экономического развития города, продолжить работу по реализации ежегодных Посланий Президента страны народу Казахстана.

Сегодня Павлодар — современный и красивый город, один из лучших городов страны, в строительстве и развитии которого принимали участие многие поколения горожан. Новые жилые дома, школы и больницы, детские сады и кинотеатры, построенные в последние годы, украсили город, сделали жизнь павлодарцев интересней и комфортнее. К услугам горожан стадионы и лыжные базы, ледовый дворец и бассейны, занятия в которых прививают любовь к спорту и здоровому образу жизни.

Павлодар — город студентов, в его ВУЗах обучаются около 20 тысяч юношей и девушек. В деле воспитания молодежи, сохранения исторического и культурного наследия, большую роль играют казахский музыкально-драматический театр им. Ж. Аймауытова, драматический театр им. А.П. Чехова, музеи и библиотеки, кинотеатры города. Малая ассамблея народа Казахстана объединяет 19 национально-культурных центров, в которых расцветает самобытная культура и традиции разных народов.

Главное богатство нашего города — это его люди, трудолюбивые и предприимчивые, обладающие культурным и научным потенциалом, которые любят свой город и делают все для его дальнейшего развития.

Павлодар қаласының салыну тарихы 1720 жылдан бастау алады. Коряков-яр (Кереге жар сөзінен шыққан) атауын иеленген фор-пост 1861 жылы қала мәртебесін иеленген. Орта ғасырларда қала орнында және оның маңайында Қимақ, Тұзқала тәрізді елді мекендер болған.

Павлодар Батыс-Сібір ойпатының Ертіс өзені жағасы жазығында, теңіз деңгейінен 138 метр биіктікте орналасқан. Қазақстан Республикасының Солтүстік-Шығысында, Оңтүстік-Сібір теміржолы көме жүретін Ертіс өзені мен автомагистралдар тоғысқан қиылыста тұрған қала транзиттік мүмкіндікке ие. Қаланың аумағы 600 шаршы км-ді құрайды, оған Ленинский кенті, Мойылды, Кенжекөл, Павлодар ауылдары енеді.

Қала экономикасының дамуы тұрақты, кіші және орташа кәсіпкерлік нығая түсуде, әлеуметтік мәселелер шешіліп, тұрғындардың кіріс деңгейі көтерілуде және соның нәтижесінде қалалықтардың тұрмысы жоғарылауда.

Қуатты өнеркәсіп орталығы болып табылатын Павлодар өзінің әлеуеті бойынша республикада жетекші орындардың бірін иеленеді.

2007 жылдың желтоқсан айында, Қазақстан электролиз зауыты, сондай-ақ Қазақстан құбыршығару кәсіпорнының бірінші кезеңі іске қосылды. Қазақстан электролиз зауытының құрылысына әлемнің он екі елінен он сегіз компания қатысты, мұнда ең алдыңғы қатарлы заманауи технологиялар қолданылды, зауыттың қуаты — жылына 62,5 мың тонна бастапқы алюминий шығару. Ал құбыр шығарушы жаңа алып кәсіпорын «KSP Steel» ЖШС-де жылына 270 мың тонна тігіссіз құбыр шығару жоспарланған. Елбасы бұл кәсіпорынды «Қазақстандағы бірінші және әлемдегі ең үздік» деп атады.

Жеке тұрғын үй құрылысының дамуына байланысты қаланың оңтүстік бөлігінде, аэропорт аумағында 4 мың тұрғын үйді құрайтын тұтас шағынаудан салынады. Тұрғын үй құрылысын дамыту Бағдарламасына сәйкес 2008-2010 жылдары аумағы — 45,0 мың шаршы метрлік жалдамалы тұрғын үй, ипотекалық кредит және тұрғын үй-құрылыс жинақтау жүйесі бойынша аумағы — 45,6 мың шаршы метрлік тұрғын үй құрылысы жүргізіледі.

Қалада кіші кәсіпкерліктің 18659 субъектісі жұмыс істеуде, бұл салада 33,552 мыңнан аса адам еңбекпен қамтылған. Кіші кәсіпкерлік субъектілерінің дамуында сауда және халыққа қызмет көрсету бағыттары басыңқылыққа ие.

Қаланың білім беру жүйесі — 105 мемлекеттік және жеке меншік білім беру ұйымынан тұрады, оның 48-і мемлекеттік, 4-еуі жеке меншік жалпы білім беру мектебі, 40-ы мемлекеттік, 1-еуі жеке меншік мектепке дейінгі мекеме, 11-і мектептен тыс мекеме, 1-еуі оқу-кәсіпорын комбинаты болып табылады. Қалада жаңа типтегі, инновациялық, эксперименттік режиммен жұмыс істейтін мектептер бар, отбасылық типтегі патронаттар дамуда. Усолка шағынауданында мемлекеттік тілде оқытатын 1078 орындық № 25 жалпы білім беру мектебі және 340 орындық № 10 балабақша пайдалануға берілді.

2008 жылы балаларға арналған қалалық қамту және шығармашылық орталығының құрылуы оқушылардың мектептен тыс уақытын ұтымды пайдалану, балалар мен жасөспірімдердің шығармашылық қабілетін арттырып, адамгершілік қасиеттерінің мықты негіздерін қалыптастыру мәселелерін тиімді шешуге мүмкіндік берді.

Денсаулық сақтау саласында кардиохирургиялық бөлімдер ашу, Усолка шағынауда-

нында кардиохирургиялық орталық, емханалар, туберкулезге қарсы диспансер құрылыстарын жүргізу жоспарланған.

Павлодар — спорт орталығы. Салауатты өмір салтын қалаушылар спорттың 45 түрімен шұғылданады. Баскетбол, волейбол, бокс, дзюдо, қол добы, жүзу, еркін күрес, грек-рим күресі, қазақша күрес, шаңғы сайысы, спорттық және көркем гимнастика бойынша қала чемпионатын және «Тайбурыл» ипподромында ұлттық ат спорты ойындарынан додалы жарыстар өткізу дәстүрге айналдырылған.

Жоғары деңгейдегі шебер спорт саңлақтары мен олардың ізбасарларын дайындауға зор көңіл бөлінеді. Қаламыздың жетекші спортшылары Қазақстан ұлттық құрама командасы сапында Азия, Әлем біріншіліктерінде, Әлем Кубогі кезеңдерінде айтарлықтай жетістіктерге қол жеткізіп, өнер көрсетуде. Қалалық футбол командасы Орталық стадионда қазіргі күнгі талаптарға сай, жасанды жасыл алаңда ойын-жаттығулар өткізу мүмкіндігіне ие болды.

Қалалық Мәдениет сарайы, «Космос» жастар үйі, «Колос» балалар ойын-сауық орталығы, қалалық демалыс орталығы, «Шаңырақ» облыстық орталығы халық шығармашылығы, «Баянауыл» мәдени-демалыс орталығы, «Славян орталығы» мәдени кешені, 24 кітапхана, 2 мұрағат, 2 театр, 5 мұражай, 3 кинотеатр тұрғындарға қызмет көрсетуде. Павлодар облысының 70 жылдығы қарсаңында Достық Үйінің жаңа ғимараты пайдалануға беріледі.

2008 жыл біздің республика үшін мерейлі жыл. Отанымыздың елордасы Астана өркендей түсуде. Біз, павлодарлықтар, айтулы мерейтойларды қарсы ала отырып, өз елкеміздің шынайы нағыз патриоттары ретінде арман, үміттерімізді жүзеге асыра алатынымызға сенімді екенімізді білдіреміз.

История возникновения города Павлодара берет свое начало с 1720 года, с момента образования Коряковского форпоста, статус города он приобретает в 1861 году.

Город расположен на Прииртышской равнине Западно-Сибирской низменности, на высоте 138 метров над уровнем моря. Находясь в северо-восточной части Республики Казахстан, на пересечении Южно-Сибирской железнодорожной магистрали с сухоходным Иртышом и автомагистралями, Павлодар располагает перспективными транзитными возможностями.

Территория города составляет 600 кв. км, в черте города расположены поселок Ленинский и села Мойылды, Кенжеколь, Павлодарское.

Экономика города развивается стабильно, укрепляется малый и средний бизнес, решаются социальные проблемы, растет уровень доходов населения, и, как следствие, повышается благосостояние горожан.

Павлодар является центром мощной индустрии, занимающий по своему потенциалу одно из ведущих мест в республике.

В декабре 2007 года в городе произведен запуск первой очереди Казахстанского электролизного завода, а также первого Казахстанского трубопрокатного предприятия. В строительстве Казахстанского электролизного завода участвовало восемнадцать компаний из двенадцати стран мира, здесь использованы самые передовые технологии, мощность завода составит 62,5 тысячи тонн первичного алюминия в год. А новое трубопрокатное предприятие-гигант ТОО «KSP Steel», с планируемой мощностью 270 тысяч тонн бесшовных труб в год. Глава государства назвал «первым в Казахстане и лучшим в мире».

В связи с развитием индивидуального жилищного строительства в южной части города, в районе аэропорта будет выстроен целый микрорайон, это 4000 жилых домов. В соответствии с Программой развития жилищного строительства в городе в течение 2008-2010 годов будет построено 45,0 тыс. кв. м. арендного жилья, строительство 45,6 тыс. кв. м. жилья, реализуемых по системе ипотечного кредитования и жилищно-строительных сбережений.

В городе действуют 18659 субъектов малого предпринимательства, численность занятых в сфере малого бизнеса составляет более 33,552 тысячи человек. Наиболее привлекательными направлениями в развитии субъектов малого предпринимательства являются торговля и сфера услуг.

Система образования города Павлодара представляет собой 105 государственных и частных организаций образования, из них 48 государственных, 4 частные общеобразовательные школы, 40 государственных и 1 частное дошкольное предприятие, 11 внешкольных учреждений и 1 учебно-производственный комбинат. В городе функционируют школы нового типа, инновационные, школы, работающие в режиме эксперимента, развиваются патронаты семейного типа. В микрорайоне Усольский открыты школа № 25 на 1078 мест и детский сад № 10 на 340 мест с государственным языком обучения.

Создание в 2008 году городского центра занятости и детского творчества позволило эффективнее решать вопросы занятости школьников во внеурочное время, развивать творческие способности, формировать прочные основы нравственности у детей и подростков.

В сфере здравоохранения планируется открытие кардиохирургического отделения,

строительство кардиохирургического центра на в Усольском микрорайоне, поликлиники, противотуберкулезного диспансера.

Павлодар — город спортивный. Любители здорового образа жизни заняты в 45 видах спорта, проводятся открытые чемпионаты города по баскетболу, боксу, дзюдо, гандболу, вольной борьбе, плаванию, борьбе казахшакурес, греко-римской борьбе, лыжным гонкам, спортивной и художественной гимнастике, конно-спортивные соревнования на городском ипподроме «Тайбурыл».

Большое внимание уделяется подготовке спортивного резерва и спортсменов высокого класса, ведущие спортсмены города в составе национальных сборных команд страны успешно выступают на чемпионатах Азии, Мира, этапах кубков Мира. Теперь футбольные команды города получили возможность играть на искусственном поле Центрального стадиона.

Досуг горожан организуют городской Дворец культуры, Дом молодежи «Космос», детский культурно-досуговый центр «Колос», Городской досуговый центр, областной центр народного творчества «Шанырак», культурно-досуговый центр «Баянаул», «Славянский центр», 24 библиотеки, 2 архива, 2 театра, 5 музеев, 3 кинотеатра. В преддверии 70-летнего юбилея Павлодарской области завершается строительство Дома дружбы.

2008 год стал юбилейным для нашей республики. Столица нашей Родины — Астана растет, движется вперед и увлекает за собой всю страну. Встречая знаменательные юбилеи, мы, павлодарцы, как истинные патриоты своего родного края, выражаем уверенность в том, что сможем успешно реализовать наши мечты и надежды.

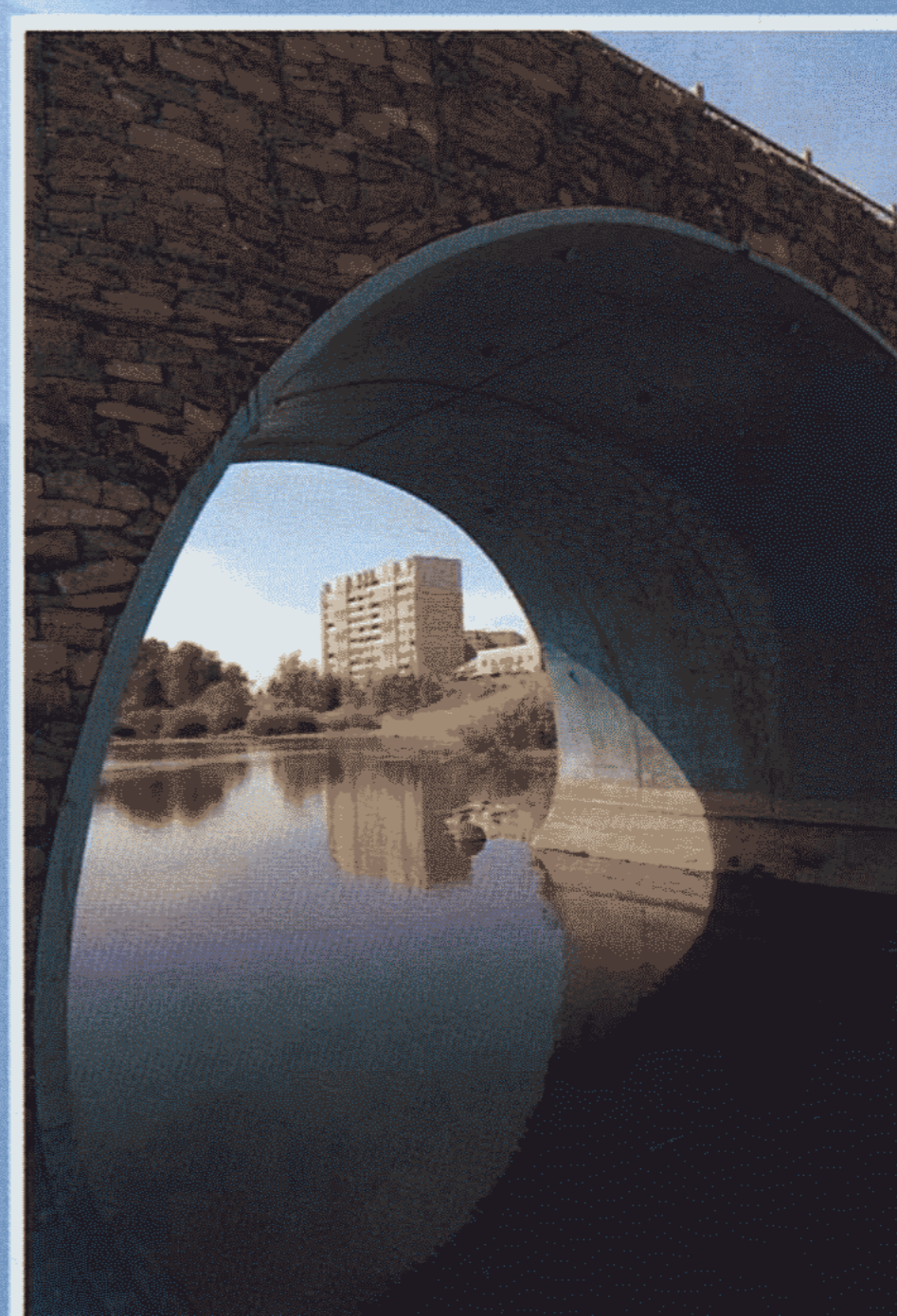

Расстояния от Павлодара
до крупнейших городов
и географических точек мира:

Павлодар — Астана	400 км.
Павлодар — Алматы	990 км.
Павлодар — Анталья	3.970 км.
Павлодар — Анкоридж	6.750 км.
Павлодар — Бангкок	4.760 км.
Павлодар — Барнаул	480 км.
Павлодар — Берлин	4190 км.
Павлодар — Бухта Провидения	5.730 км.
Павлодар — Варшава	3.720 км.
Павлодар — Владивосток	4.130 км.
Павлодар — Гетеборг	4.030 км.
Павлодар — Дели	2.620 км.
Павлодар — Дубай	3.610 км.
Павлодар — Женева	4.980 км.
Павлодар — Киев	1.850 км.
Павлодар — Москва	2570 км.
Павлодар — Монтевидео	15.860 км.
Павлодар — Милан	4.830 км.
Павлодар — мыс Челюскин	3.050 км.
Павлодар — мыс Шмидта	5200 км.
Павлодар — Ницца	5.080 км.
Павлодар — Новосибирск	510 км.
Павлодар — Омск	400 км.
Павлодар — Париж	5.060 км.
Павлодар — Прага	4.240 км.
Павлодар — Пекин	3.280 км.
Павлодар — Санкт-Петербург	2.960 км.
Павлодар — Стамбул	3.800 км.
Павлодар — Токио	5.170 км.

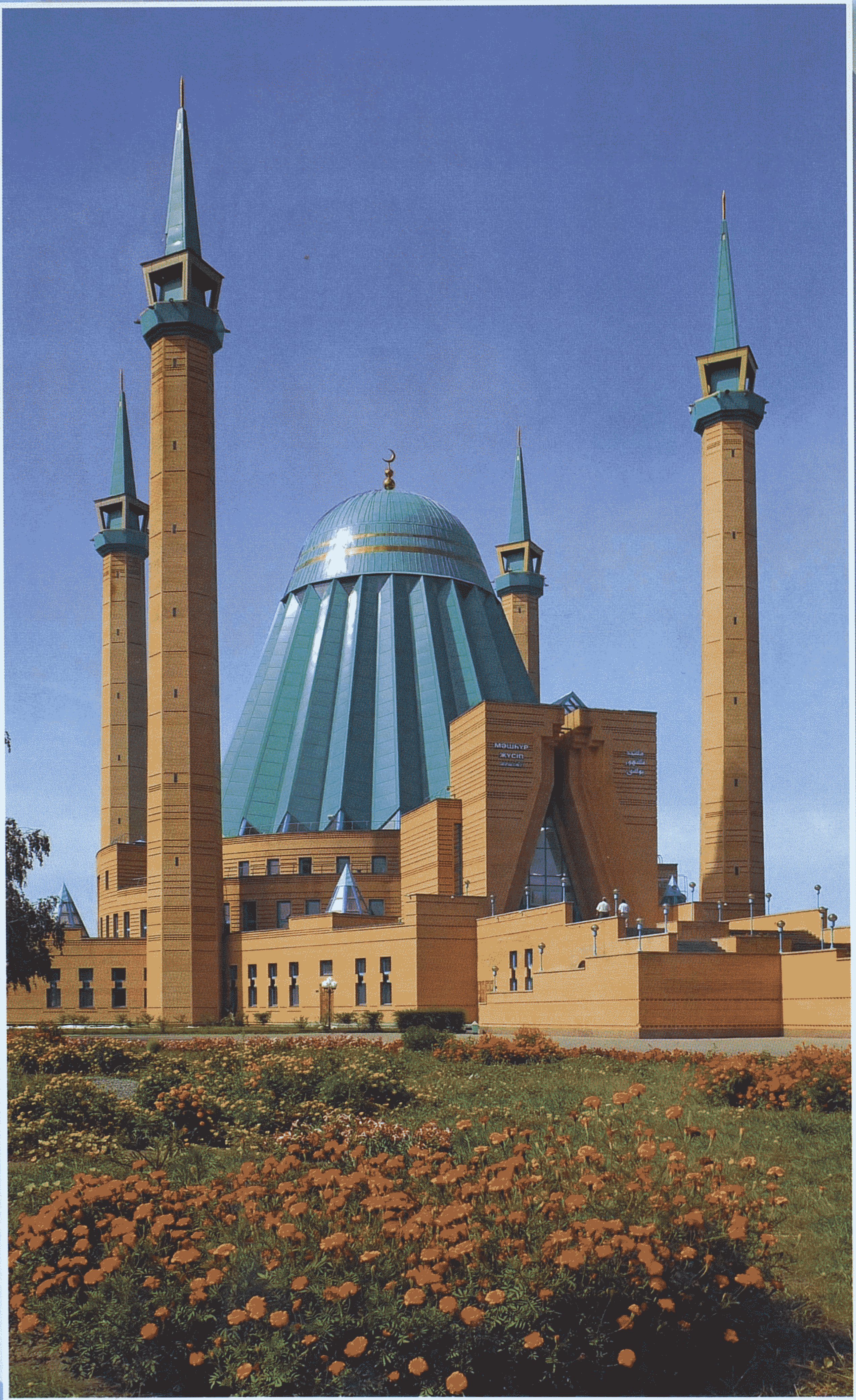
* Расстояние между городами дано по идеальной прямой с точностью плюс-минус десять километров.

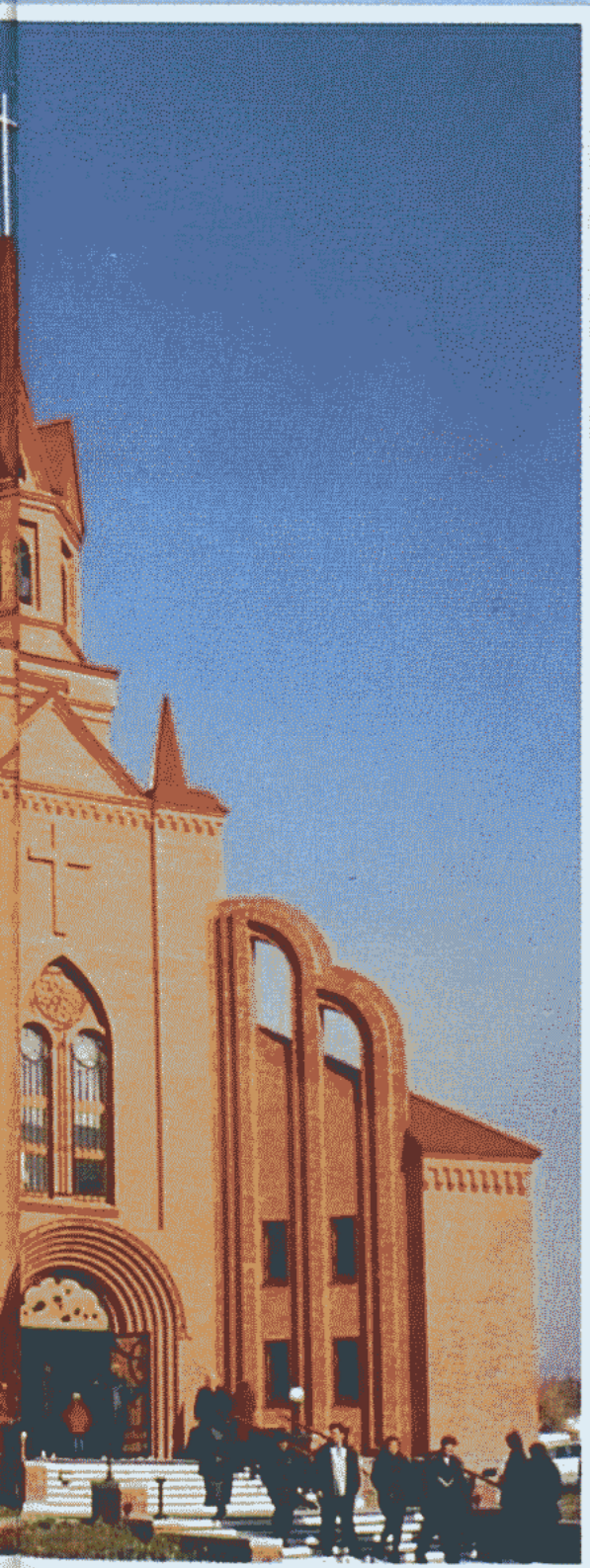

ПАВЛОДАР

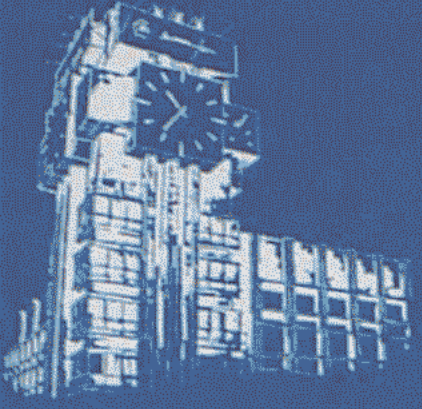

16

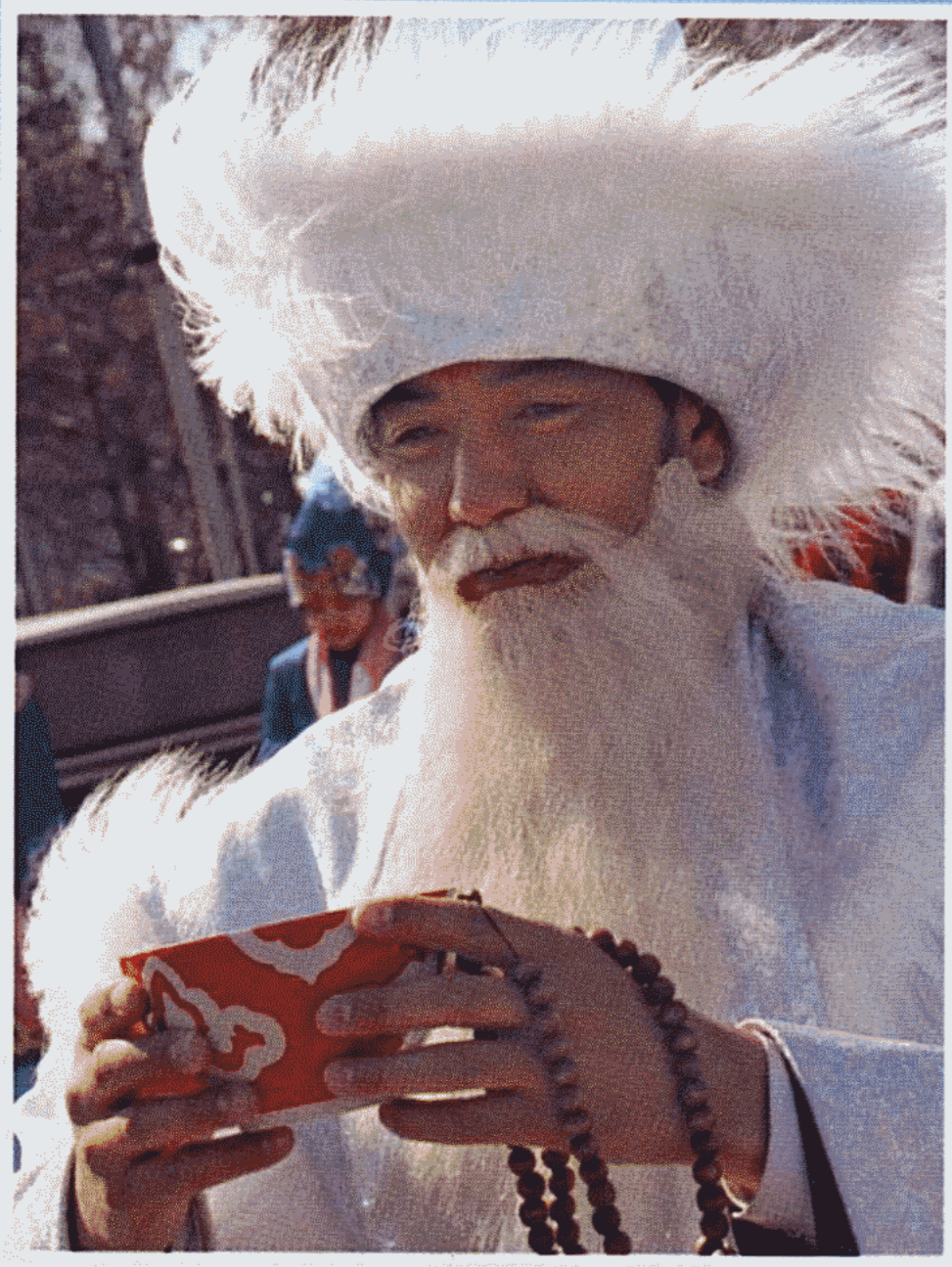

ПАВЛОДАР

ПАВЛОДАР

